

تعارضهای سیاستهای اقتصادی

با حق دسترسی مردم به خدمات سلامت

حسین راغفر - تیرماه ۱۴۰۱

بلغ المومنين

الآتزرُ وازرةٌ وذرأجرى ﴿٢٨﴾ نبتع

وان لبسك الانشاد الاما

دو نگرش به اقتصاد و جامعه

• جامعه را در بستر اقتصاد تحلیل کنیم:

✓ کالایی شدن و تجاری شدن همه پدیده های حیات و اقتصاد از

جمله مراقبت های سلامت

✓ رشد فساد

✓ تسخیرشدگی دولت

دو نگرش به اقتصاد و جامعه

• اقتصاد را در بستر جامعه ارزیابی کنیم:

✓ اقتصاد در خدمت جامعه و اهداف آن

✓ از جمله همبستگی اجتماعی است که یک جامعه بسامان

یعنی عادلانه امکان پذیر می شود.

مفهوم تقاضای موثر

- تقاضای اسمی
- تقاضای موثر: تقاضا همراه با آمادگی پرداخت
- اصول عدالت در حوزه سلامت به تأمین نیاز می پردازد. بر اساس ارزیابی آنچه برای حفظ کرامت انسان لازم است.

تعیین کننده های اجتماعی سلامت

- بر اساس ارزیابی سازمان بهداشت جهانی سلامت، سهم بخش سلامت در تولید این محصول ۲۵ درصد و سهم تعیین کننده های اجتماعی سلامت همچون فقر و نابرابری در تولید سلامت ۷۵ درصد است.

نابرابری های ناموجه

- نابرابری های ناموجه منشأ همه شرور اجتماعی
- سهم نظام تصمیم گیری در توزیع فرصت ها و منابع
- تاریخ نابرابری بوسیله شیوه ای که بازیگران اقتصادی اجتماعی و سیاسی به اینکه چه چیزی عادلانه است و چه چیز عادلانه نیست و نیز قدرت نسبی این بازیگران و انتخاب های جمعی ناشی از آن شکل گرفته است.

نابرابری های ناموجه

- نابرابری یک فرایند ناگزیر و جبری نیست بلکه نیروهای قدرتمندی می توانند آن را به سمت افزایش یا کاهش هدایت کنند. اینکه کدام یک نیروی مسلط باشد بستگی به نهادها و سیاستهایی دارد که بخش عمومی آن را انتخاب می کند.

همبستگی اجتماعی

همبستگی اجتماعی ← انسجام اجتماعی ← جامعه امن تر

سرمایه گذاری بیشتر ← رشد اقتصادی

آرمانهای انقلاب اسلامی

- حق اشتغال
- حق دسترسی به یک سرپناه
- حق دسترسی به آموزش و پرورش رایگان
- حق دسترسی به خدمات سلامت

ایدئولوژی حاکم بر قانون اساسی

- دفاع از حقوق مردم و به ویژه اقشار فرودست جامعه
- خاستگاه اقتصادی انقلاب اسلامی، تولیدکننده و اقشار

زحمت کش

• اصول ۳، ۲۹، و ۴۳ قانون اساسی - به مثابه میثاق بین حکومت

و مردم - بر "حق" دسترسی آزاد مردم به خدمات سلامت

تاکید دارد که تامین آن از تکالیف حکومت در قبال مردم است

و مردم حق دارند این خدمات را از حاکمان مطالبه کنند.

• ماده ۱۲ میثاق بین المللی درباره حقوق اقتصادی، اجتماعی و

فرهنگی (۱۹۶۶) بر "حق همگان در برخورداری از دسترسی به

بالاترین سطح قابل حصول از سلامت جسمی و ذهنی" تاکید

دارد، که اغلب از این حقوق به اختصار به حق به سلامت

(right to health) نامبرده می شود.

• اصل ۲۵ اعلامیه جهانی حقوق بشر می گوید که "همگان حق

دسترسی به یک سطح زندگی کافی برای سلامت و بهزیستی

خود و اعضای خانواده خود، شامل غذا، پوشاک، مسکن و

مراقبت های پزشکی را دارند."

• و اصول ۲۲ و ۲۸ این اعلامیه تاکید می کنند که همگان

استحقاق دسترسی به یک نظم اجتماعی و بین المللی را دارا

هستند که در آن حقوق و آزادیهای تعیین شده در این اعلامیه

میتوانند کاملاً محقق شوند. آزادی از فقر شدید یکی از

مهمترین علائق انسانی است.

• بنابراین از منظر حقوقی تردیدی وجود ندارد که

حق به سلامت حقی است که تضمین آن به عهده

حکومتها است.

• ارائه این مجموعه از حقوق بشر و شهروندی مصرح در قانون

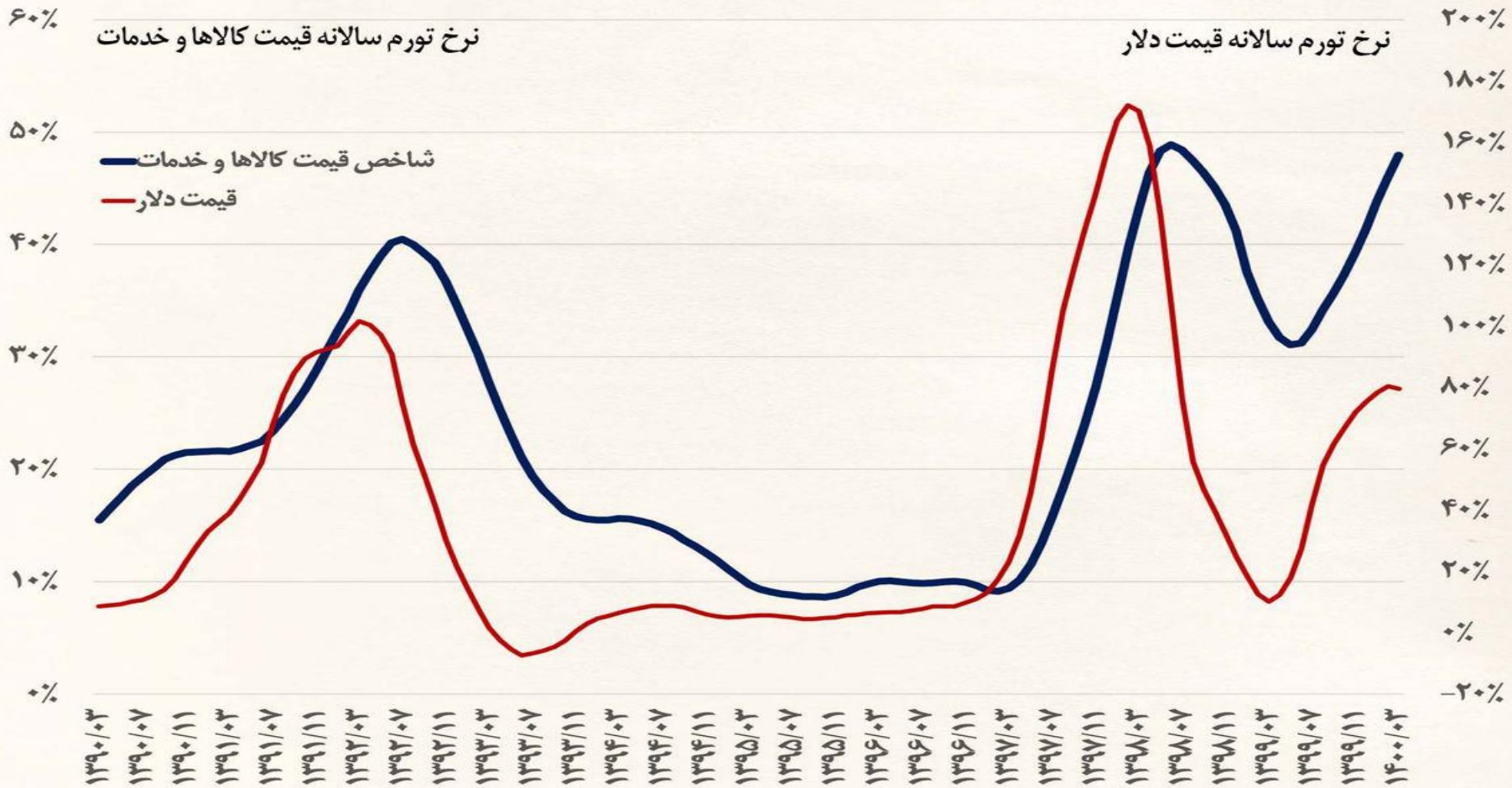
اساسی و قوانین بین المللی حقوق بشر نیازمند یک محیط

حامی است در بیش از سه دهه گذشته در کشور ما توسط

پارادایم نئولیبرال حاکم به چالش کشیده شده اند.

شوک قیمت ارز پیشران صعود نرخ تورم در اقتصاد ایران

تحلیل و استنتاج: احسان سلطانی بر اساس داده های بانک مرکزی و مرکز آمار

• با توجه به ادبیات نظری، تاثیر پذیری چند برابری هزینه‌های بهداشتی - درمانی از افزایش سطح عمومی قیمت‌ها، نسبت به سایر گروه‌های هزینه‌ای به خوبی قابل مشاهده است. این مساله در کشوری مانند ایران که از نرخ‌های غیر متعارف تورم رنج می‌برد اهمیتی دو چندان می‌یابد.

• بالا بودن سهم پرداخت مستقیم خانوارها بخاطر هزینه‌های درمانی در ایران، منجر به افزایش خانوارهای مواجهه با هزینه‌های کمر شکن سلامتی خواهد شد که این مساله در نهایت به سقوط خانوارهای بیشتری به زیر خط فقر خواهد انجامید.

از توجه عزیزان سپاسگزارم
